

Μέγιστη κινητική ενέργεια του ηλεκτρονίου στο φαινόμενο Compton

Φωτόνιο με μήκος κύματος λ , προσπίπτει σε ακίνητο ελεύθερο ηλεκτρόνιο. Αν η μέγιστη κινητική ενέργεια που αποκτά το ηλεκτρόνιο μετά την κρούση είναι

$$K_{e,max} = \frac{2hc}{\lambda_c}, \text{ τότε ο λόγος } \frac{\lambda}{\lambda_c} \text{ του μήκους κύματος } \lambda \text{ προς το μήκος κύματος}$$

Compton λ_c είναι:

$$\alpha) \frac{\lambda}{\lambda_c} = \sqrt{2} \quad \beta) \frac{\lambda}{\lambda_c} = \sqrt{2}-1 \quad \gamma) \frac{\lambda}{\lambda_c} = \sqrt{2}+1$$

Απάντηση

Η κινητική ενέργεια του ηλεκτρονίου δίνεται από τη σχέση:

$$K_e = E - E'$$

όπου E και E' είναι οι ενέργειες του προσπίπτοντος και του σκεδαζόμενου φωτονίου αντίστοιχα.

Η κινητική ενέργεια του ηλεκτρονίου θα είναι μέγιστη αν η ενέργεια του σκεδαζόμενου φωτονίου είναι ελάχιστη και επειδή $E' = \frac{hc}{\lambda'}$ θα πρέπει το μήκος κύματος λ' να είναι μέγιστο.

Απο τη σχέση: $\lambda' - \lambda = \lambda_c(1 - \cos\theta)$ προκύπτει ότι το μήκος κύματος λ' θα να είναι μέγιστο όταν $\cos\theta = -1$ δηλαδή όταν $\theta = 180^\circ$, οπότε θα είναι $\lambda'_{max} = \lambda + 2\lambda_c$.

Επομένως $E'_{min} = \frac{hc}{\lambda'_{max}}$ και για τη μέγιστη κινητική ενέργεια του ηλεκτρονίου θα έχουμε:

$$K_{e,max} = E - E'_{min} \Rightarrow \frac{2hc}{\lambda_c} = \frac{hc}{\lambda} - \frac{hc}{\lambda'_{max}} \Rightarrow \frac{2}{\lambda_c} = \frac{1}{\lambda} - \frac{1}{\lambda'_{max}}$$

$$\Rightarrow \frac{2}{\lambda_c} = \frac{\lambda'_{max} - \lambda}{\lambda \cdot \lambda'_{max}} \xrightarrow{\lambda'_{max} - \lambda = 2\lambda_c} \frac{2}{\lambda_c} = \frac{2\lambda_c}{\lambda \cdot (\lambda + 2\lambda_c)} \Rightarrow$$

$$\frac{1}{\lambda_c} = \frac{\lambda_c}{\lambda \cdot (\lambda + 2\lambda_c)} \Rightarrow \boxed{\lambda^2 + 2\lambda_c \cdot \lambda - \lambda_c^2 = 0} \quad (1)$$

Οι ρίζες της (1) είναι

$$\lambda_{1,2} = \frac{-2\lambda_c \pm \sqrt{(2\lambda_c)^2 - 4 \cdot (-\lambda_c^2)}}{2} \Rightarrow$$

$$\lambda_{1,2} = \frac{-2\lambda_c \pm \sqrt{8\lambda_c^2}}{2} \Rightarrow \lambda_{1,2} = \frac{-2\lambda_c \pm 2\lambda_c\sqrt{2}}{2} \Rightarrow \begin{cases} \lambda_1 = \lambda_c(\sqrt{2} - 1), \text{δεκτή} \\ \lambda_2 = -\lambda_c(\sqrt{2} + 1), \text{απορρίπτεται} \end{cases}$$

Άρα

$$\frac{\lambda}{\lambda_c} = \sqrt{2} - 1 \quad \text{Σωστό το (β)}$$

**Για το Υλικό
Φυσικής – Χημείας
Αϊλαμάκης Γιάννης
gailamakis26@gmail.com**

